

Paragraf 31

Ärendenummer KS2023/225

Svar på motion - kollektivt resande som standard (S)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. avslå motionen "Kollektivt resande som standard".

Reservationer

Johan Enfeldt (S) och Jesper Englundh (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beskrivning av ärendet

Johan Enfeldt (S) och Johan Engvall (S) har inkommit med en motion.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige beslutar att:

1. kollektivt resande till och från sammanträden blir det nya standardförfarandet för reseersättning,
2. de som inte har tillgång till kollektivtrafik eller av andra anledningar inte kan resa kollektivt, får via en särskild ansökan milersättning för resa med bil.

I enlighet med med 4 kap. 16 § 1 mom. 1 punkten kommunallagen (2017:725) får fullmäktige besluta att förtroendevalda i skälig omfattning ska få ersättning för resekostnader och andra utgifter som föranleds av uppdraget utöver vad som följer av 13 och 14 §§.

Angående punkt 1 i motionen så är resepolicy för Enköpings kommun, beslutad av kommunfullmäktige den 8 april 2014 genom § 26, står det att *"en avvägning ska göras inför varje resa vid val av färdmedel enligt följande prioriteringsordning:*

1. *Gång, cykel eller kollektivtrafik.*
2. *Enköpings kommuns tjänstebilar. Samåkning ska eftersträvas.*
3. *Egen bil i tjänsten. Samåkning ska eftersträvas. När resor sker med taxi eller hyrbil ska miljöfordon alltid efterfrågas."*

Eftersom Resepolicyn gäller för alla medarbetare och förtroendevalda som reser i tjänsten eller i uppdraget och vars resa betalas av Enköpings kommun har kommunen redan gjort en prioritering enligt vilken kollektivtrafik ska vara det

primära alternativet för resorna. Av denna orsak föreslås att motionens första punkt avslås.

Frågorna som gäller reseersättningarna är reglerade i Regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda som är beslutade av kommunfullmäktige den 13 juni 2022 genom § 94 punkt 1. För beredningen av detta ärende inrättade kommunfullmäktige den 13 december 2021 en arvodeskommitté som formellt utgjorde en fullmäktigeberedning. Utifrån de förslag som lades fram i arvodeskommittén lade kommunledningsförvaltningen fram ett förslag till *Regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Enköpings kommun* som sedan behandlades av kommunfullmäktige. Om ersättning för resor stadgas i 12 § enligt följande:

Om den förtroendevaldes fasta bostad eller fasta arbetsplats ligger mer än tre kilometer från sammanträdes- och förrättningsplatsen betalas reseersättning. Ersättning betalas ut per kilometer utifrån bestämmelser om ersättning vid användande av egen bil i arbetet - BIA. Resa med kollektivtrafik eller andra utlägg ersätts endast om biljett eller kvitto lämnas in.

Ersättning för parkeringsavgift utbetalas om den förtroendevalda har rätt till reseersättning enligt ovan. Parkeringsavgift ersätts för sammanträdestiden plus en timme.

Förtroendevald som på grund av funktionsnedsättning inte kan använda samma kommunikationsmedel som andra har därutöver rätt till ersättning för extra kostnad för resor. Ersättningen ska vara skälig och betalas för nödvändiga resekostnader vid fullgörande av uppdrag.

Av motionen framgår inte vilka exakta förändringar och ordalydelser som föreslås i Enköpings regler för reseersättningar. Med beaktandet av motionens motiveringar kan det emellertid göras en tolkning att motionärernas avsikt är att 12 § 1 och 2 mom. i Regler för arvoden och ersättningar till förtroendevalda skulle styrkas och istället ska enbart resorna med kollektivtrafik ersättas ifall biljett eller kvitto lämnas in, alternativt förutsätts att kommunen tar i bruk UL:s företagskort Flex och erbjuder denna förmån till förtroendevalda. Vidare skulle det enbart undantagsvis vara tillåtet för de som inte har tillgång till kollektivtrafik eller av andra anledningar inte kan resa kollektivt få resorna ersätta genom en särskild ansökan om milersättning för resa med bil. Av motionen framgår inte på vilka grunder dessa ansökningar ska avgöras, vilket gör att det föreslagna ersättningssystemet blir väldigt svårt att tillämpa enhetligt, rättssäkert och förutsebart.

Motionärerna hänvisar i sina motiveringar till ett system som Region Uppsala har tagit i bruk. I 12 § 2 och 3 mom. *Regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda och partier inom Region Uppsala (mandatperiod 2023 - 2026)* som regionfullmäktige har antagit den 26 oktober 2022 § 98/22 står följande:

Resande till och från sammanträden, partigruppsmöten samt resor till och från konferenser eller liknande med koppling till det politiska uppdraget, ska i största möjliga mån ske med kollektivtrafik och med nyttjande av UL:s Företagskort Flex.

Resande med egen bil ersätts enligt gällande avtal vad avser kilometerersättning. Ersättning för parkeringsavgift och utlägg för resande med andra färdssätt ersätts mot uppvisande av kvitto/biljett.

På basis av det ovanstående kan det konstateras att Region Uppsala tydligt uppmuntrar att förtroendevaldas resor ska ske med kollektivtrafik, såsom det görs redan i Enköpings kommun, men milersättningar prövas inte på basis ett särskilt ansökningsförfarande där ersättning ska utbetalas för de som inte har tillgång till kollektivtrafik eller av andra anledningar inte kan resa kollektivt såsom motionärerna föreslår.

Eftersom cirka 62 procent av utsläppen i Enköping kommer från personbilar och lastbilar är det nödvändigt att minska på utsläppen för att Enköping ska klara att uppfylla sin del av Parisavtalet. Att förtroendevalda i första hand åker med kollektivtrafik till sina möten är en viktig markering för allmänheten och i linje med kommunens arbete i klimatomställning. Det system som motionärerna har föreslagit går emellertid inte att tillämpa i praktiken eftersom möjligheten att ansöka milersättning inte är definierat tillräckligt detaljerat och av denna orsak föreslår kommunledningsförvaltningen att även motionens andra punkt avslås.

Yrkande

Jesper Englundh (S) yrkar bifall till motionen, det vill säga att kommunfullmäktige beslutar att:

1. kollektivt resande till och från sammanträden blir det nya standardförfarandet för reseersättning,
2. de som inte har tillgång till kollektivtrafik eller av andra anledningar inte kan resa kollektivt, får via en särskild ansökan milersättning för resa med bil.

Peter Book (M) yrkar att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. avslå motionen "Kollektivt resande som standard".

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, dels Peter Book (M) yrkande och dels Jesper Englundhs (S) yrkande.

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med Peter Books (M) yrkande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsförvaltningen, 2024-01-29

Protokollsutdrag, kommunfullmäktige, 2023-02-06, § 6

Motion, Kollektivt resande som standard, 2023-02-06
